

Verhale van die Antieke Wêreld

Hou Mense in
Lyn

Hou Mense in Lyn

Baie van die verhale wat antieke mense oor hul gode en godinne vertel het, het gegaan oor die maniere waarop hulle mense gestraf het wat hulle nie gehoorsaam het nie. Gode en godinne het streng reëls en perke vir mense gestel, en hulle het nie daarvan gehou wanneer mense hul opinies uitgedaag het, oor hul eie krag gespog het, of probeer het om beheer te neem oor dinge wat nie vir mense bedoel was om te beheer nie.

Hierdie verhal is dikwels skrikwekkend en het gruwelike eindes gehad, maar hulle het mense toegelaat om reëls te bepaal om volgens te lewe, in die hoop om die lot van diegene wat die gode kwaad gemaak het, te vermy.

Anansi en Die Wysheid van die Wêreld

Nyame, die luggod, het vir Anansi die spinnekop 'n baie spesiale taak gegee. Die god het na die skarrelende skepsel geroep en hom gevra om al die wysheid in die wêreld bymekaar te maak, dit na die lug op te bring en aan hom te gee. As Anansi ingestem het om dit te doen, het Nyame belowe dat hy hom iets baie spesiaals in ruil daarvoor sou gee.

Maar Anansi was nie so naïef om die taak uit te voer voordat hy uitgevind het wat die beloning sou wees nie. 'En as ek dit doen, wat sal jy my gee?' het hy vir Nyame gevra. Nyame het 'n oomblik hieroor nagedink en toe gepraat. 'As jy dit doen, sal ek jou 'n glinsterende kroon gee om op jou kop te dra.' Anansi het nie oortuig gelyk nie.

‘En op die kroon,’ het Nyame voortgegaan, ‘sal ek die woorde “Die Slimste Skepsel in die Hele Wêreld” skryf, sodat almal wat jy op straat verbygaan, sal weet wie jy is.’ Hierop het Anansi se ses oë opgevlam, en hy het ingestem om te doen wat die luggod gevra het.

Nyame het in homself gegiggel, wetende dat hy die spinnekop se swakheid gevind het. Anansi het hom egter nie gehoor nie – want hy was self besig om in homself te giggel. Anansi was verheug om so 'n maklike taak gegee te word. In sy eie gedagtes was hy seker dat hy reeds alles geweet het wat daar is om in die wêreld te weet.

In werklikheid het hy vir so lank as wat hy kon onthou kennis en wysheid van almal wat hy ontmoet het, versamel. Hy het dit in 'n pot gestoor wat van die skil van 'n kalbas gemaak is, in 'n gat wat hy in sy tuin gegrawe het.

Dit sou hom geen tyd neem om dit op te grawe en aan die luggod te lewer nie. Nyame, was so seker, hy sou skaars kan glo hoe vinnig hy sy taak voltooi het.

Anansi het terug huis toe gegaan en die kalbaspot uit sy agtertuin opgegrawe. Sy vrou, Aso, was nie oortuig van sy plan nie. 'Is jy heeltemal seker,' het sy hom gevra, 'dat die luggod, Nyame, vir jou so 'n eenvoudige taak sou gee?' Maar Anansi het nie geluister nie.

Hy was ongeduldig om die glinsterende kroon in die hande te kry wat aan almal sou verkondig dat hy die slimste skepsel in die hele wêreld was. Hy het die kalbaspot, met al die wysheid van die wêreld daarin, deur die dorpie gedra.

Hy het stadig beweeg omdat die pot swaar was - wat nie verbasend was gegewe die gewig van al die wysheid wat dit bevat het nie.

Uiteindelik het Anansi by die hoogste palmboom in die dorp aangekom, die een wat hy gehoor het ander mense gesê het hulle gebruik het om al die pad op te klim na die lug waar Nyame gewoon het. Hy het die kalbaspot aan sy rug vasgemaak sodat al agt sy bene vry was om te klim.

A large palm tree with a brown trunk and green fronds is on the left. A green bush is in the middle ground. The sky is light blue with a white cloud.

Toe, stadig maar seker, het hy begin klim na die tot bo in die boom. Teen die tyd dat hy die hoogte van die dakke bereik het, het skare begin saamkom onder aan die boom. Mense het gekyk hoe die spinnekop met die enorme kalbaspot op sy rug klim.

En hulle het hom aangemoedig,
dromme geslaan in ritme met die
beweging van sy bene en
bemoedigende woorde uitgeroep.
'Kyk daardie spinnekop!' het een
van hulle uitgeroep, en 'Wat 'n slim
skepsel!' het 'n ander gesê.

Anansi, a black spider with large white eyes, is climbing a brown palm tree trunk. He is carrying a large, round, orange-brown pot on his back. The background is a bright blue sky with fluffy white clouds. The palm tree has green fronds at the top.

Toe Anansi dit hoor, het hy 'n oomblik opgehou klim en sy kop omgedraai sodat hy kon sien watter van die mense uiteindelik sy slimheid erken het. Hy het een van sy agt bene opgetel om vir hulle te waai.

Die skare mense onder het gejuig, so hy het nog 'n been gelig, en toe nog een. Skielik het hy 'n vreemde sensasie begin voel, amper asof hy vinnig van 'n groot hoogte af val, en beseft dat hy heeltemal van die stam van die palmboom losgelaat het.

Anansi het met 'n plof in die stof geland, en toe hy sy ses oë oopmaak, het hy elkeen van die mense wat net 'n paar oomblikke gelede vir hom gejuig het, van bo af na hom sien kyk, met 'n mengsel van bekommernis en teleurstelling op hul gesigte.

Die kalbaspot het in klein stukkies om hom gebreek, en al die wysheid en kennis wat hy versamel het, het uit die pot ontsnap. Dit het eers deur die dorpie beweeg, in die huise van al die mense, en toe oor die res van die wêreld versprei.

Vanuit die lug het Anansi 'n gedreun gehoor wat 'n bietjie soos donderweer geklink het – Nyame was besig om te lag. ‘So, jy het nie al die kennis in die wêreld gehad nie, Anansi! As jy immers alles geweet het wat daar is om te weet, sou jy sekerlik geweet het om nie jou bene van die stam van 'n palmboom af te lig wanneer jy probeer om dit te klim nie.’ Nyame het weer gelag.

Anansi het daardie dag geleer dat hy nooit alles sou weet wat daar is om te weet nie. Maar hoewel sy trots gekerf was, het hy gou teruggekeer na sy pogings om die slimste skepsel in die hele wêreld te wees.

THINK

DIGITAL ACADEMY